Dejiny-Sternberka_kap07
Soubor Úpravy Zobrazení Okna Nápověda
_kap07_AK.pdf - Adobe Acrobat Pro
Vytvořit Zobrazení Okna Nápověda
Natočit zobrazení
Navigace ve stránce
Zobrazení stránky
Zvětšení
Nástroje
Poznámka
Sdílet
Zobrazit/skrýt
Režim čtení Ctrl+H
Režim na celou obrazovku Ctrl+L
Sledování...
Číst nahlas
Porovnat dokumenty...
Zobrazení jedné stránky
Zapnout rolování
Zobrazení dvou stránek
Rolování dvou stránek
Zobrazovat mezery mezi stránkami
Zobrazit titulní stránku v zobrazení dvou stránek
Automaticky rolovat Shift+Ctrl+H
Nástroje Poznámka Sdílet

nelze listinu považovat
pochybně zachycuje ur-
ední a severní Moravě.
ší do konce 13. nebo po-
ly výrazně později než

okumentu dozvídáme?
ídí, že podstatou sporu,
ut hradišťského kláštera
ny Zdeslava ze Šternber-
os, filios Sdezlai de Stern-
mašova, doly na železnou
těžené v tomtéž lese (su-
ám Domasow et ferrifodinis
bus molaribus, qui ibidem exci-
val rozhodčími sporu olomouc-
Kunu z Kunštátu a olomouckého
amysla z Nelešovic. V obou přípa-
dná o smyšlené osoby, ale úředníky,
žně dané úřady k roku 1269 zastávali.[41]
stanovili podrobně hranice mezi panstvími
vrchností. Hranice měla probíhat mezi cestou,
kterou se jde ze Štarnova do Bohuňovic (klášterní
ves), a jinou cestou, kterou se jde z hradu Šternberka do Lašťan (klášterní ves, *scilicet inter viam, per quam iur de Sternow versus Bunowicz, villam monasterii, et aliam viam, per quam iur de castro Sternberch versus Lasczan, villam monasterii*). Tuto hranici vymezovaly mezníky. Od nich šla hranice tokem potoka Olešník (*fluvium Olesnik*) až k jeho prameni, kde je zbudován další mezník. Dále měla jít hranice přes horu (jménem neuvedenou) až k potoku Debrník (*fluvium Debrnik*), kde je opět mezník. Hranice pokračovala proti proudu potoka Debrník až k jeho prameni. Odtud vedla hranice až k veřejné cestě zvané Rudná cesta (*ad viam publicam, que vulgo dicitur Rudna ciesta*). Hranice dále šla přes potoky Loděnice, Hrušový a Síř až k mostu přes řeku Bystřici (*trans fluvios, scilicet Lodnincie, Hrussowi, Sirz, usque ad pontem fluvii Bistricie*). Řeka Bystřice po proudu pak lemuje hranici až do místa zvaného Bychotino pole (*ad locum, qui vulgo dicitur Bychotino pole*). Dále šla hranice k prameni potoka Hraničný (*qui dicitur vulgo Hraniczni*), který po proudu tvoří hranici až k Jívovské cestě (*ad viam, que vulgo dicitur Gywowska ciesta*). Ta vytváří dělítko mezi oběma panstvími až k prameni potoka Střelný (*qui vulgo dicitur Strelni*), který po proudu tvoří hranici až do místa, kde se vlévá do potoka Loděnice (*in fluvium Lodinnicie*). Zmíněný potok Loděnice tvořil po proudu hranici až po klášterní ves Lašťany na jedné straně a ves Bělkovice na druhé straně.

Nejstarší dochovaný pozůstatek původního šternberského hradu, věž (foto Zdeněk Adámek, 2021).

Úředníci jmenovaní králem také rozhodli, že veškeré užitky (dřevo, zlato, drahé kovy), nacházející se v takto vymezeném domašovském lese, náleží klášteru. Záleží pouze na vůli opata hradišťského kláštera, zda nechá vybudovat na výše zmíněných potocích mlýny. Albert ze Šternberka, jeho bratři a jejich potomci mu v tom nemají právo bránit.

---

34 O příchodu osídlenců z Posázaví na šternberské panství na Moravu byl pevně přesvědčen Hosák, L.: *Odkud bylo kolonizováno*, 1963, s. 22–23. K tomu také Pokluda, Z.: *Moravští Šternberkové*, 2012, s. 37.

35 Uvedený závěr plyne ze skutečnosti, že na listině údajně vydané v roce 1269 se o těžbě a zpracování kovů hovoří jako o probíhající delší dobu, čili vše muselo fungovat i v době Zdeslava ze Šternberka (CDB V/II., s. 193–195, č. 599).

36 CDB V/II., s. 149–151, č. 571.

37 Bratři Beneš a Jaroslav, synové Zdeslava ze Šternberka (CDB V/II., s. 160–162, č. 579); bratři Albert a Jaroslav, synové Zdeslava ze Šternberka (CDB V/II., s. 166–168, č. 582); jen synové Zdeslava ze Šternberka bez uvedení konkrétních jmen (CDB V/II., s. 180–181, č. 590); bratři Albert a Jaroslav, synové Zdeslava ze Šternberka (CDB V/II., s. 191–192, č. 598); k roku 1295 doloženi bratři Albert a Zdeslav (Zdeněk) ze Šternberka (*Albertus et Steniko fratres de Sternberch*, CDM V., s. 25–26, č. 25). K tomu z literatury Pokluda, Z.: *Moravští Šternberkové*, 2012, s. 38, 44–45.

38 CDB V/II., s. 193–195, č. 599.

39 Pravosti dokumentu věřil Teige, J.: *Zpráva o pramenech*, 1894, s. 51–52, i když připouštěl jeho podivnost a nezvyklost. Podle práce Hrubý, F.: *Severní Morava*, 1947, s. 50 listina sice vykazuje jisté nesrovnalosti, ale nelze pochybovat o její pravosti. K tomu, že se jedná o falzum, kromě údajů uvedených v CDB V/II., s. 193, č. 599, Friedrich, G.: *Recenze na článek*, 1915, s. 370–372; *Archivy zrušených klášterů*, 1932, s. 40–41, č. 231; Fiala, Z.: *Panovnické listiny*, 1951, s. 237–238; Šebánek, J. – Dušková, S.: *Kritický komentář*, 1952, s. 104; Hosák, L.: *Středověká kolonizace*, 1955, s. 73; Hosák, L.: *K založení hradu a města*, 1974–1976, s. 95; Kreps, M.: *První hamry*, 1970, s. 37–44. Listině chybí pečeť, pravděpodobně ani nikdy zpečetěna nebyla.

40 *Archivy zrušených klášterů*, 1932, s. 41, č. 231. Podle práce Štěpán, V.: *Listina hradišťského kláštera*, 1986, s. 27–28 měla listina reálný základ a vznikla ze dvou původně samostatných dokumentů, jednoho vydaného králem a druhého, jehož původ leží mimo královské prostředí (patrně v hradiském klášteře). V. Štěpán dále rozvíjí myšlenku, že první listina o rozhodnutí královských úředníků vznikla v Olomouci v roce 1269, druhá o královském potvrzení jejich nálezu v roce 1270 v Praze. Někdy zhruba po 30 letech byl obsah těchto listin spojen do jedné, upraven pro potřeby hradiského kláštera a fiktivně datován do roku 1269. Původní listiny dle V. Štěpána klášter buď uschoval tak, aby byly nedostupné, nebo je rovnou nechal zničit. K listině také Hrubý, F.: *Severní Morava*, 1947, s. 50, 52–56; Ferulík, A.: *Hranice domašovského lesa*, 1966, s. 106–109; Novák, J. – Štěpán, V.: *Dějiny dolů*, 1985, s. 65; *Přemysl Otakar II. potvrzuje*, 1976, s. 68 (zmatečně). Podle práce Hosák, L.: *K založení hradu a města*, 1974–1976, s. 95 vznikl dokument až někdy kolem roku 1319.

41 Olomoucký komorník Kuna z Kunštátu je v úřadu doložen v letech 1267–1277, olomoucký purkrabí Nezamysl z Nelešovic je doložen v tomto úřadu v letech 1261–1278 (Jan, L.: *Vznik zemského soudu*, 2000, s. 79, 82).